

Керівник туристсько-краєзнавчого гуртка ПНВО НЕДРЯ Т. В. презентує добірку світлин та коротку інформаційну довідку про Національний природний парк **Подільські Товтри**.

Запрошуємо відвідати унікальний Природний парк Подільські Товтри!

Подібні за геологічними структурами скелясті гряди існують тільки у Великобританії і США.

Національний природний парк **Подільські Товтри** - унікальний природний парк, який входить до списку семи природних див України і знаходиться в Хмельницькій області України.

Товтри являють собою єдиний у світі гірський кряж, що утворився не в результаті тектонічних процесів, а в результаті життєдіяльності живих організмів.

Формування кряжу відбувалося 15-25 мільйонів років тому вздовж берегової частини стародавнього океану - Сарматського моря, яке знаходилося між древніми континентами Гондвана і Лавразія.

Візуально Товтри є мальовничими пагорбами, з яких і починаються Українські Карпати. Тут один за одним, немов хвилі, здіймаються зелені, покриті деревами і зеленню мальовничі пагорби. А біля підніжжя пагорбів лежить тиха гладь синіх озер різної форми і розмірів.

Всього в парку налічується цілих 160 товтр. Різні за висотою, порослі лісом і лисі, всі товтри мають спільну рису: їхній західний схил крутий, а східний - пологий.

Аналогів Подільським Товтрам у світі немає, подібні за геологічними структурами скелясті гряди існують тільки у Великобританії і США.

Певним аналогом може бути Великий бар'єрний риф біля берегів Австралії. Однак він знаходиться під водою, в стадії свого постійного формування і змін. Унікальність же Товтр полягає в тому, що вони знаходяться на суші, хоча і сформувалися в прибережній зоні давніх морів. Саме тому в розломах вапняку можна розгледіти корали, молюсків, водорості, скелети черепах і морських їжаків, які добре збереглися.

Площа природного парку досить велика і становить 26 тисяч гектарів.

У рельєфі Подільські Товтри виглядають як скеляста дугоподібна гряда 250 км завдовжки і 15-20 км завширшки. Висота гряди досягає 443 метрів, однак над навколишньою Подільською рівниною вона піднімається лише на 60-65 метрів. Тим не менш, різке виділення в рельєфі скелястих і карстових форм має надзвичайно мальовничий вигляд.

Подільські товтри мають надзвичайно мальовничий вигляд @atermath / Instagram. Окремі форми піднімаються у вигляді витягнутого валу або окремих конусоподібних горбів, іноді мають форму морських атолів. Найбільш поширеною формою є кряжі у вигляді витягнутих валів шириною до 500 метрів.

Придністровська частина Подільських Товтр густо розчленована глибокими каньйоноподібними долинами річок, які впадають в Дністер. Долини мають глибину до 200 м, круті схили та вузьке дно. А над берегом часто підносяться

екзотичні скелі різної форми - колони, стовпи, гігантські гриби або хаотичні нагромадження брил та валунів.

На території Подільських Товтр склалися особливі мікрокліматичні умови для збереження рідкісних і реліктових рослин. У Парку сконцентрована найбільша кількість реліктових та ендемічних (тих, які не ростуть ніде більше) видів.

З 1700 видів рослин, які ростуть у парку, 300 є ендемічними і субендемічними видами, а також реліктовими та рідкісними рослинами. З цього унікального генофонду 60 видів занесені в Червону книгу України.

Тваринний світ Товтр налічує 55 видів ссавців, 214 видів птахів, 10 - плазунів, 11 - земноводних. З них 85 видів охороняються Червоною книгою України

У парку багато мальовничих озер photo.i.ua

Для відвідувачів у парку діють туристичні маршрути на будь-який смак: піші та кінні, водні, лижні, автомобільні та велосипедні, в залежності від часу року і уподобань самих туристів.

В Подільські Товтри організуються походи, сплави Дністром на байдарках і катамаранах, кінні прогулянки. Взимку по схилах можна кататися на лижах. Популярним тут є дельта- і парапланеризм, а також польоти на повітряних кулях. Дністровським водосховищем проводяться екскурсії на теплоходах.

Родзинкою Подільських Товтр є Бакотська долина, де розташований скельний монастир, який був першим оплотом християнства в Київській Русі. До нашого часу в скелі збереглися келії ченців, місця для молитов і поховання.

Завдяки великому запасу на території Товтр мінеральних вод їдуть сюди і заради оздоровлення.

Товтри притягують любителів екстриму photo.i.ua
Як дістатися?

Подільські Товтри знаходяться на території Кам'янець-Подільського, Чемеровецького та Городоцького районів Хмельницької області. України.

